

Brasilien

	LANDRISKKLASS <h2>4/7</h2> <p>Landriskklasserna går från 0 till 7. Ju lägre siffra desto bättre kreditvärdighet har landet.</p> 	EKN:S UTESTÅENDE GARANTIER PÅ LANDET KORTFRISTIGA AFFÄRER: 12 MSEK MEDEL- OCH LÅNGFRISTIGA AFFÄRER: 54 157 MSEK
	DATUM 2016-04-07	

Ekonomisk tillbakagång

Den ekonomiska utvecklingen i Brasilien har gått i stå under senare år. Tillväxten kommer att bli negativ i år och i bästa fall svagt positiv nästa år. De grundläggande problemen är låga investeringsnivåer, en alltför stark statlig styrning, en växande offentlig sektor, ett ineffektivt skattesystem och bristfällig infrastruktur. Problemen har blivit tydliga sedan luften gått ur råvarubooomen som tidigare hållit uppe tillväxten. De nödvändiga anpassningsåtgärderna lyser ännu med sin frånvaro.

Ovanpå detta kan läggas den stora korruptionsskandalen i det statliga oljebolaget Petrobras, som starkt försvårar investeringsaktiviteten i landet. Utvecklingen för landets ekonomi kompliceras ytterligare av det låga förtroendet för den politiska ledningen. Samtidigt är det en styrka för Brasilien att landets juridiska system går till botten med korruptionsproblemen. De närmaste åren kommer att bli kärva ekonomiskt, samtidigt som landets strävan till goda relationer med de multilaterala organisationerna och den internationella finansmarknaden talar för en utveckling i ordnade former.

LANDETS STYRKOR OCH SVAGHETER

Styrkor

- Diversifierad ekonomi
- Grundläggande marknadsinriktning
- Sund och välreglerad banksektor

Svagheter

- Stor och ineffektiv offentlig sektor
- Alltför långtgående statlig styrning och överarbetad konstitution
- Bristfällig infrastruktur och utbildningssystem

EKN:S POLICY

Nedgradering av landriskklassificering

I november 2015 beslöt EKN, i likhet med resten av OECD, att nedgradera Brasilien från landriskklass 3 till 4. Bakgrunden är en successiv försvagning av landets ekonomi och ökade

ekonomiska obalanser samt att ingen snar vändning av denna trend kan skönjas. Inga särskilda restriktioner föreligger vad gäller transaktioner med den privata sektorn, vilket innebär att affärerna bedöms på egna meriter utan särskilda krav eller villkor. Viss restriktivitet föreligger vad gäller affärer med den offentliga sektorn.

VAD KAN FÖRANLEDA EN ÄNDRING AV LANDPOLICY?

Lättnad

- Kraftfulla ekonomiska reformer för att stimulera investeringsaktiviteten
- Förenklade regelverk och minskad protektionism.

Skärpning

- Avsaknad av strukturreformer för att möjliggöra ökade investeringar
- Fortsatt interventionism från regeringen genom myndighetsingripanden på olika marknader

EKN:S ÅTAGANDEN OCH ERFARENHET

JAS Gripen dominerar

EKN:s utestående garantier uppgår till 54,2 miljarder kronor och utgörs till stor del av en exportaffär avseende JAS Gripen. Övriga garantier är fördelade på ett flertal branscher men där papperssektorn dominerar. Under 2015 garanterade EKN 48 nya affärer i Brasilien motsvarande 50,7 miljarder kronor.

EKN:s erfarenhet av att garantera affärer till Brasilien har varit god. Vissa kommersiella dröjsmål och mindre skaderegleringar har förekommit i den privata sektorn. Problem föreligger också i några affärer med koppling till den offentliga sektorn. Totalt uppgår fordringarna till 45 MSEK.

LANDANALYTIKER

EKN:s landanalytiker för Brasilien:

Claes Nordström

Telefon: 087880006

e-post: claes.nordstrom@ekn.se

ANSVARSBEGRÄNSNING

Landanalysen bygger på ett urval av källor och speglar en för EKN relevant information vid tiden för publicering. Ansvar för hur informationen används eller tolkas vilar helt på användaren och EKN kan inte hållas ansvarig för förlust eller skada.

Bakgrund

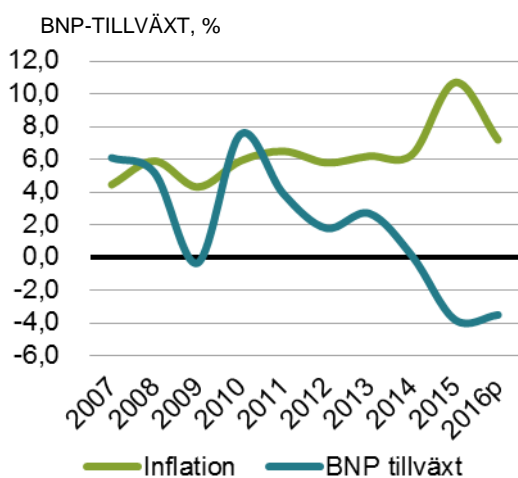
Efter den finansiella krisen i början av 2000-talet, följde en lång period med en mycket positiv ekonomisk utveckling för Brasilien, med relativt god tillväxt, begränsad inflation och balanserade statsfinanser. Genom olika välfärdsprogram har man också sett till att tillväxten också nått ut till de breda befolkningslagren. De ekonomiska framstegen hade till stor del sin grund i den gynnsamma utvecklingen av internationella råvarupriser. De senaste årens råvaruprisfall har därför fått stort genomslag i den brasilianska ekonomin och landet befinner sig nu i en djup recession. Denna har också förvärrats av regeringens obenägenhet att vidta nödvändiga anpassningsåtgärder.

Stelbent system

Många strukturreformer lyser med sin frånvaro. Även om vissa stora förändringar genomförts, bland annat av det extremt kostsamma statliga pensionssystemet, återstår dock mycket att göra. Ett stelt och föråldrat system för fördelning av offentliga utgifter, ett högt skatteuttag, protektionism, ett bristfälligt utbildningssystem, ett stort underskott i socialförsäkringssystemet och en oflexibel arbetsmarknad har starkt begränsat möjligheterna till en snabbare tillväxt. Bidragande till detta är också Brasiliens oerhört detaljreglerande konstitution som i hög grad komplicerar det politiska beslutsfattandet i landet och försvårar genomförandet av strukturreformer. En relativt utbredd korruption lägger också en hämsko på möjligheterna till förändringar. Å andra sidan lade kombinationen marknadsekonomi med sociala förtecken och en ansvarsfull ekonomisk politik grunden till den framgångsrika utvecklingen det senaste decenniet. Men den utvecklingsmodellen har slagit i taket när den detaljerade statliga styrningen och den protektionistiska inställningen har fått allt tydligare tillväxthämmande effekter.

Den senaste utvecklingen

Den ekonomiska utvecklingen de senaste åren har varit svag - 2014 stod den brasilianska ekonomin stilla och 2015 och 2016 blir tillväxten negativ. De försämrade externa betingelserna och avsaknaden av anpassningsåtgärder har gjort att landet hamnat i den recession som det för närvarande befinner sig i. Till detta kan läggas den jättelika korruptionsskandalen i det statliga oljebolaget Petrobras som lagt en hämsko på de statliga investeringarna och dessutom kan få återverkningar på högsta politiska nivå. Det faktum att

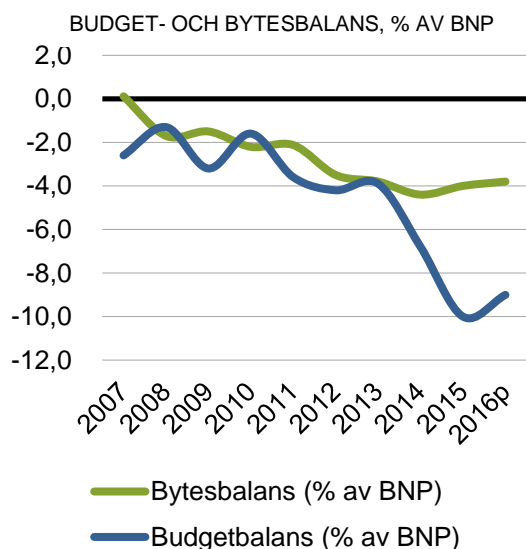
Sjunkande tillväxt och ökande inflation. Källa IMF WEO

det juridiska systemet går till botten med korruptionsproblemen är dock en styrkefaktor för landet.

Å andra sidan upplever den sittande presidenten Dilma Rouseff en omfattande förtroendekris. I takt med den försämrade ekonomiska utvecklingen har hennes popularitet sjunkit till historiskt låga nivåer. Dessutom hotas hon också av en riksriättsprocess, anklagelser om att Dilma ska ha använt pengar från statliga banker att täppa till håll i statsbudgeten inför valkampanjen 2014 och även att hon skulle ha gjort samma

sak 2015. De åtstrammingsåtgärder som regeringen proklamerat är svåra att få igenom parlamentet, inte minst med tanke på det låga förtroendet för president Rouseff.

Utvecklingen på lång sikt

Ökande externa och interna underskott. Källa IMF, EKN

skattebördan är redan en av världens högsta. Strukturella reformer är därför nödvändiga men svåra att genomföra, mot bakgrund av det parlamentariska misstroendet mot regeringen. Dessutom förutsätter reformer till stor del förändringar i konstitutionen. Mycket tyder därför på en mycket utdragen politisk process, där de nödvändiga ekonomiska besluten kommer att dröja

Brasilien står inför en svår period, såväl politiskt som ekonomiskt. Det exceptionellt låga förtroende som president Rouseff har och den riksriättsprocess som är under uppsegling förhindrar den anpassning av statens finanser som måste ske för att kunna starta en återhämtningsprocess av ekonomin. Grundproblemet är det generösa, socialförsäkringssystemet liksom alla transfereringar till delstater och kommuner – allt fastlagt och öronmärkt i konstitutionen. Under en period av höga råvarupriser och höga statsinkomster doldes denna problematik. Och att som hittills försöka möta denna obalans genom att höja skatter är i längden inte hållbart – den brasilianska

AFFÄRSMILJÖ

Svårforcerad byråkrati

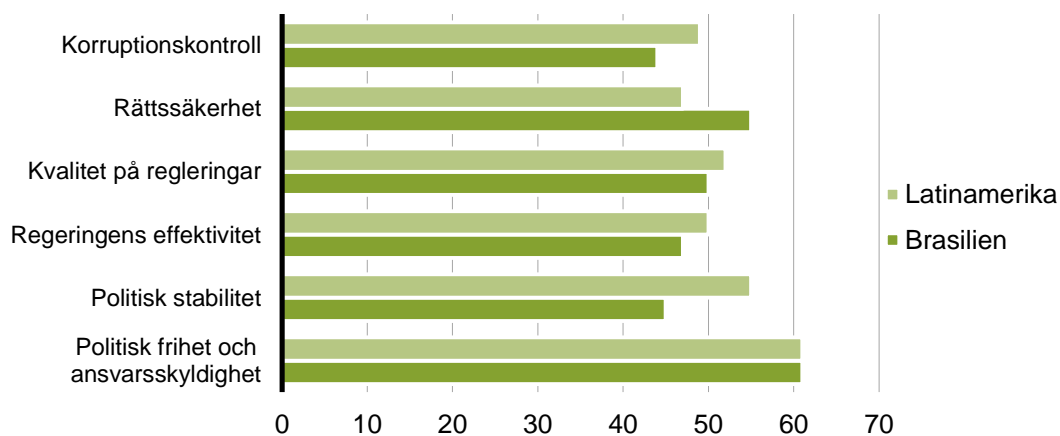
Tillgången på finansiell information är som regel god i Brasilien. Import på öppen kredit är vanligt förekommande och EKN:s erfarenheter är på det hela taget goda. Efterfrågan på rembursar är samtidigt låg. Privat äganderätt respekteras och är väldefinierad. Statliga företag dominerade tidigare flertalet ekonomiska sektorer men under 1980- och 1990-talet skedde omfattande privatiseringar och liberaliseringar. De senaste tio årens regeringar har dock inte fortsatt privatiseringspolitiken utan snarare förespråkat en mer aktiv statlig roll, bland annat genom delat offentligt och privat ägarskap i olika projekt. Regleringsmiljön måste betraktas som relativt gynnsam då teknisk-ekonomiska aspekter snarare än politiska är vägledande för myndigheternas övervakning.

Den flytande valutan gör att företagens finansiella position kan förändras snabbt, särskilt för företag med stor upplåning i utländsk valuta. Ett annat utmärkande drag för den brasilianska marknaden är att brasilianska myndigheter ibland har bestämmelser rörande extern finansiering som inte harmoniserar med OECD:s regler för exportkreditgarantier, till exempel vad gäller amorteringar av lån. Likaså föreligger, enligt brasiliansk lagstiftning, krav på vinstudelnings som avviker från internationell standard. En annan problematik gäller miljölicenser. Dessa kan vara givna av en instans för att sedan överklagas av en annan, vilket skapar rättslig oklarhet. Det svåröverskådliga och invecklade skattesystemet är ytterligare en försvårande faktor för näringsverksamhet, liksom den bristfälliga infrastrukturen. Dessutom gör det komplicerade rättssystemet också att legala processer kan bli långdragna och

kostsamma. Detta gör att landet hamnar relativt långt ner på listan i Världsbankens ”Doing Business Indicator” – nr 116 av 189 länder. Å andra sidan ligger man relativt bra till vad gäller ekonomisk insyn, korruptionskontroll och landet är en fungerande rättstat. Detta manifesteras inte minst av det civila samhällets starka ställning, framför allt vad gäller NGO:s (non-governmental organizations), lokala organisationer och sociala rörelser.

AFFÄRSMILJÖ

Ranking mellan 0 (sämst) och 100 (bäst)

Affärsmiljön i Brasilien är något sämre än det regionala genomsnittet. Källa: Världsbanken 2015

Det brasilianska banksystemet måste generellt sett betraktas som stabilt och utvecklat. Systemet motsvarar drygt 130 procent landets BNP, vilket snarare ligger över genomsnittet för motsvarande länder. Bankerna finansierar sig till största delen lokalt vilket är en styrka. Andelen dåliga lån har sjunkit till 3,1 procent. Den svaga ekonomiska utvecklingen i landet kommer dock sannolikt få återverkningar för bankerna framöver. Banksystemet är samtidigt mycket välkapitaliserat med tilltagna reserveringar för dåliga lån. Dessutom har regleringsmyndigheterna varit noggranna i sin övervakning och strikta med att bankerna uppfyller myndigheternas krav. Brasilianska myndigheter kan förväntas ge stöd till stora och systemviktiga banker, men knappast till de mindre eller medelstora.